

+5

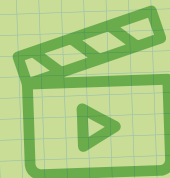
CURTS

VENTANA
CINÉFILA

VENTANA CINÉFILA
GUIA DIDÀCTICA DEL PROFESSORAT

FOXTALE

FITXA TÈCNICA

Direcció / **Alexandra Allen**

Any de producció / **2022**

País / **Portugal**

Duració / **6 min.**

SINOPSI

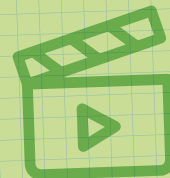
Una guineu famolenc afronta un repte: arribar a agafar l'últim fruit que queda a dalt de tot d'un arbre. Però de vegades aconseguir el que vols no és tan fàcil com sembla...

ALEXANDRA ALLEN

Alexandra Allen és una jove animadora i directora portuguesa amb formació en il·lustració i narrativa visual. Foxtale és un dels seus primers curtsmetratges professionals, després de formar-se en animació tradicional i digital. El seu estil delicat i expressiu connecta especialment amb el públic infantil.

HOMEWORK

FITXA TÈCNICA

Direcció / **Nacho Arjona**

Any de producció / **2024**

País / **Espanya**

Duració / **15 min.**

SINOPSI

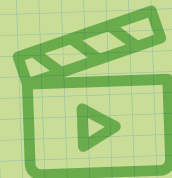
Un llapis, una goma, un regle...
En aquest estoig tan peculiar,
els objectes escolars cobren vida
i protagonitzen una història
d'amistat, cooperació i superació
d'obstacles quotidians.

NACHO ARJONA

Nacho Arjona és il·lustrador, animador i fundador de Naolito Animation Studios. És conegut pel seu estil visual simpàtic i expressiu, amb milions de seguidors a les xarxes socials. Homework és un dels seus curts més ambiciosos, pensat per emocionar petits i grans a través de l'humor visual i el treball en equip.

JULES I JULIETTE

FITXA TÈCNICA

Direcció / **Chantal Peten**

Any de producció / **2022**

País / **Bèlgica**

Duració / **7 min.**

SINOPSI

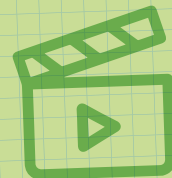
El Jules i la Juliette desitgen anar a la platja amb el seu inflable. Però el camí no és tan senzill com sembla... Una història d'amistat, perseverança i alegria de compartir.

CHANTAL PETEN

Chantal Peten és il·lustradora i autora de còmics i àlbums infantils. Amb una trajectòria consolidada en el món editorial, ha començat a explorar el cinema d'animació amb un estil acolorit, amable i ple de petits detalls poètics.

LA PRIMAVERA SIEMPRE VUELVE

FITXA TÈCNICA

Direcció / **Alicia Núñez Puerto**

Any de producció / **2021**

País / **Espanya**

Duració / **10 min.**

SINOPSI

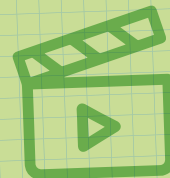
L'àvia Margara ensenya a plantar flors als seus quatre nets. Anys més tard, l'arribada de la primavera desperta en ells els records compartits i el vincle amb les seves arrels familiars.

ALICIA NÚÑEZ PUERTO

Alicia Núñez Puerto és guionista, productora i directora d'animació. Ha treballat en projectes com Buñuel en el laberinto de las tortugas i és una ferma defensora del paper de les dones en l'animació. La primavera siempre vuelve és el seu primer curtmetratge com a directora.

TOBI Y LA TURBOGUAGUA

FITXA TÈCNICA

Direcció / **Verena Fels y Marc**

Angele

Any de producció / **2020**

País / **Alemanya**

Duració / **7 min.**

SINOPSI

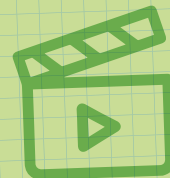
A la peculiar “turboguagua” no hi ha seients garantits. El petit llop Tobi haurà d'afrontar una caòtica aventura plena de ritme, obstacles i sorpreses per trobar un lloc entre els altres.

VERENA FELS Y MARC ANGELE

Verena Fels és una reconeguda directora d'animació alemanya, amb premis internacionals pels seus treballs (Mobile, Muckla). Marc Angele, codirector del curt, és dissenyador 3D i animador especialitzat en modelatge de personatges i texturització. Junts han creat una història enèrgica que barreja humor, tendresa i molt de moviment.

YO VOY CONMIGO

FITXA TÈCNICA

Direcció / **Chelo Loureiro**

Any de producció / **2024**

País / **Espanya**

Duració / **7 min.**

SINOPSI

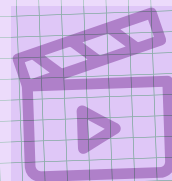
L'Elisa vol agradar-li a un company de classe, però sembla que tothom té una opinió sobre com hauria de ser. Fins a quin punt estem disposats a canviar-nos a nosaltres mateixos per agradar als altres?

CHELO LOUREIRO

Chelo Loureiro és una de les figures més destacades de l'animació espanyola actual. Productora de Unicorn Wars i directora de Valentina (Goya a Millor Pel·lícula d'Animació 2022), ha centrat la seva carrera en relats compromesos, feministes i sensibles. Yo voy conmigo està basat en el conte homònim de Raquel Díaz Reguera.

DADES D'INTERÈS

Aquest programa de curts ens ofereix una sèrie de reflexions sobre l'amistat, l'amor propi i l'ajuda als altres. Malgrat que hi ha una gran diversitat de temes, el propòsit és entendre com a través d'un format com el curtmetratge (diferent al d'una pel·lícula convencional) podem trobar històries igual de divertides i útils. Al llarg d'aquests diferents contes animats, uns protagonitzats per animals, altres per infants com nosaltres, i fins i tot, com és el cas de Homework (2024, Nacho Arjona) pels diversos objectes que podries trobar a l'estoig de l'escola, veiem com els animadors juguen amb la imaginació per

parlar-nos de sentiments com l'empatia o la importància de tenir a prop els nostres éssers estimats. Pensant en Foftale (Alexandra Allen, 2023) o Jules & Juliette (Chantal Peten, 2022), observem que tasques simples com ara portar un inflable a la platja o agafar una poma d'un arbre esdevenen veritables desafiaments si no trobem un amic que ens hi ajudi. També, aquestes històries divertides, com Tobi y la Turbogüagua (Verena Fels, Marc Angele, 2020) o Yo voy conmigo (Chelo Loureiro, 2024), ens ensenyen a valorar-nos a nosaltres mateixos i a anar amb compte amb els que ens diguin els altres, que ens

pot afectar molt més del que ens pensem.

PLANTEJAMENT DIDÀCTIC

UN MÓN ANIMAT

Les tècniques d'animació són més antigues que el cinema mateix; de fet, trobem experiments a l'Antic Egipte, on, mitjançant uns enginyosos dibuixos, es generava la il·lusió de moviment. Amb l'arribada del cinematògraf, es va obrir un món de possibilitats, amb les quals els dibuixos animats van anar guanyant popularitat fins arribar al gran èxit que tots coneixem, amb Disney com a gran exemple del segle XX o l'animació japonesa que és tan coneguda avui dia. A la secció de curtsmetratges que gaudirem avui, els animadors que han confeccionat aquestes divertides i instructives històries són grans professionals

dins el món de l'animació, tant a Espanya com en altres països, amb una gran experiència i un coneixement profund de les diferents tècniques de dibuix i animació que es poden fer servir. Per exemple, Chelo Loureiro és una de les productores responsables de Unicorn Wars (Goya a Millor Pel·lícula d'Animació el 2023) i també cineasta, amb una infinitat de premis al llarg de la seva trajectòria (entre els quals destaca el Goya a Millor Pel·lícula d'Animació que va guanyar el 2022 per Valentina, la seva primera obra com a directora). El curt que veurem, Yo voy conmigo (2024), està basat en l'àlbum il·lustrat de l'autora Raquel Díaz

Fortale

La primavera siempre vuelve

Reguera que porta el mateix títol, publicat per l'editorial Thule. Podem veure-hi una animació molt fidel als dibuixos dels quals parteix, però amb fons més abstractes que li permeten jugar amb els objectes i les expressions de la protagonista.

DEL DIBUIX AL 3D

Tant Alexandra Allen com Chantal Peten ens proposen una animació molt més lligada al dibuix, ja que totes dues han treballat en publicacions com llibres i còmics, i el seu estil aprofita els colors i les formes per narrar històries senzilles, tal com demostren *Foxtale* (2023) i *Jules & Juliette* (2022), dos treballs molt delicats. També en aquesta línia del dibuix com a base per a l'animació, hi trobem la primera pel·lícula com a directora

d'Alicia Núñez Puerto, que després de molts anys d'experiència com a productora de llargmetratges i sèries, va presentar el curtmetratge *La primavera siempre vuelve* (2021). En aquesta obra, a través d'un ús molt delicat del color, ens explica la història de l'àvia Margara i els seus quatre nets, aprofitant les textures de les flors i una tradició molt arrelada entre les nostres àvies, la costura.

És molt diferent el que passa amb Tobi y la Turbogua (2020), el director de la qual, Marc Angele, ens ensenya a la seva pàgina web (<https://www.marcangele.ch/projects/tobiturbobus/>) una sèrie de vídeos en què mostra els dissenys en 3D dels personatges, per tal que puguem veure com es fan aquests models. Primer es fan dibuixos preparatius, després es comencen a animar, s'hi van afegint textures, ombres, cabells, accessoris i reflexos, i per últim, se'ls dona moviment i expressivitat per explicar la història. En un curt tan accelerat com aquest, és molt necessari que els moviments siguin molt naturals, raó per la qual cal invertir hores i hores a perfeccionar el resultat final. Si ens hi fixem bé, malgrat que fa servir la mateixa tècnica que Nacho Arjona -el director de Homework, destacat productor i fundador de Naolito Animation Studios-, observarem

moltes diferències, marcades per les necessitats de cada curt, ja que no és el mateix haver de fer els cabells rebels del cap del Tobi que la fusta del llapis protagonista o transmetre la sensació de tocar una goma d'esborrar. Avui dia, gràcies a internet, podem accedir a molta informació de les pel·lícules que veiem, com ara el perfil d'Instagram de Nacho Arjona (<https://www.instagram.com/naolito/?hl=en>), en què veiem no només dibuixos i dissenys de Homework que ens ajuden a aprofundir més en el procés, sinó altres projectes en els quals està treballant.

Els dos curtsmetratges dels quals hem parlat són molt dinàmics, però de formes molt diferents, ja que, en aquest segon, com que no parla ningú, el més important és l'expressivitat dels ulls, la boca i el cos. A més, com que parlem d'objectes inanimats que de sobte

Homework

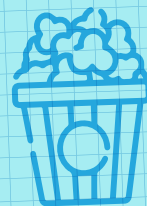
cobren vida, cal potenciar la sensació amb moviments i accions que no estiguem acostumats a veure. Si pensem en Toy Story, hi veiem un gran exemple de l'evolució que hi ha hagut en l'animació en els últims 30 anys, que va passar de ser dibuixada a mà a aprofitar la tecnologia dels ordinadors per crear realitats en 3 dimensions. A més, gràcies a la pel·lícula, vam poder veure com les històries no eren protagonitzades solament per animals o persones, sinó que de sobte fins i tot les coses més insospitades cobren vida, com les nostres joguines. Qui ens havia de dir que els nostres portallapis, gomes i regles també viurien aventures trepidants quan no mirem? Com hem vist, no hi ha una única manera de fer pel·lícules d'animació, sinó que cada any es van descobrint noves tècniques

Tobi y la Turboguarda

i programes informàtics que permeten als artistes gràfics deixar anar la imaginació i portar-nos així les històries més boniques i esbojarrades.

ACTIVITAT ABANS DEL VISIONAT

Pensarem en les pel·lícules i sèries d'animació que coneixem, quantes en podem dir que estiguin protagonitzades per animals? Parlen o només emeten sons? Per què en uns casos és d'una manera i en altres d'una altra? Tal com veurem als curts, moltes vegades els animals es comporten com persones (caminen drets, o fan servir les potes de davant com si fossin mans), cosa que ens ajuda a entendre el seu punt de vista i a relacionar-lo amb el nostre. Ens fixarem bé en com es mouen els personatges dels curts, si parlen o si només fan sons. També aquests curtsmetratges ens parlen de la importància de mantenir a prop els nostres amics i

de tractar bé els nostres companys de classe. Els protagonistes d'alguna de les obres ens parlen directament explicant-nos els seus problemes, però altres simplement actuen, i som nosaltres qui ha d'entendre què els passa. A més, una de les peces ens explica una història d'una àvia que està lluny dels seus nets i com l'afecta això. Ens fixarem especialment en com ens en parla a través de les flors i les cartes. Teniu cap familiar que no visqui al vostre poble o ciutat? Com us hi relacioneu per no perdre el contacte?

Yo voy conmigo

ACTIVITATS DESPRÉS DEL VISIONAT

ACTIVITAT 1. Escoltar les pel·lícules. Els efectes de so, la música y la veu en off.

De vegades no cal dir les coses amb paraules, però en altres ocasions les pel·lícules ens ensenyen com pensen els personatges i quines coses els passen. Provarem de veure per què alguns dels curts necessiten fer servir veus (que poden ser dels personatges parlant, d'un narrador o pensaments d'un protagonista) i altres simplement ens fan entendre el que passa a través de sons i música que acompanyen les imatges. Dividim els nens en petits grups per tornar a veure fragments dels curts i al final posar en comú les idees.

1. Foxtale (1:25 - 2:15).

Aquest és un curtmetratge en què no es parla, per tant, escoltarem els sons i la música que apareixen en aquest fragment per veure la importància que tenen. Si tanquem els ulls, què podem entendre del que passa? I la música, ens dona pistes del que passarà? Quin sentiment ens produeix el canvi brusc de música?

2. Tobi y la Turboguaia.

Ens fixarem en l'inici del curt i la veu que hi sona. Qui parla? Què ens explica? Ens parla d'ell mateix o dels altres?

3. Jules y Juliette (1:35 - 2:40).

Ara mirarem d'escoltar els sons de la platja. Amb els ulls tancats, reconeixem els animals que se senten? Més tard entra la música i, sense mirar, pensarem en el mar. Escoltant la partitura, diríem que el mar està en calma o agitat? Per què ho sabem sense mirar les imatges?

4. Yo voy conmigo. Aquí l'animació respon al que pensa la protagonista, que té molt a veure amb el que li diuen els seus companys, què ens està dient sobre com se sent? Com canvia la seva roba i els colors amb cada cosa que diu?

ACTIVITATS DESPRÉS DEL VISIONAT

5. Homework (1:25 - 2:15).

Aquí no parla ningú, només veiem un grup d'objectes escolars que es diverteixen mentre els nens són al pati. Així que ens fixarem en com la música, i també el silenci, ens ajuden a entendre com se senten els protagonistes. Com canvia la música quan la goma se sent trista? I quan el llapis dibuixa a tota velocitat?

6. La primavera siempre vuelven (a partir del minut 8).

Ens fixarem en la cançó que sona. Quins sentiments ens produeix? Per què creieu que el cineasta ha triat aquest tipus de música en aquest moment? Com es relaciona la música amb l'última frase que apareix a la pantalla?

ACTIVITAT 2: La faula

La faula és una composició literària breu, en què els personatges principals solen ser animals o coses inanimades que parlen i actuen com éssers humans. A més, les històries en forma de faula sempre porten un missatge, una lliçó que podem aprendre del que els ha passat als personatges i que rep el nom de "moral". Coneixeu cap història d'aquest tipus? Quin dels curts que hem vist podria ser una faula?

ACTIVITAT 3: Construir una faula

Dividir els infants en petits grups (5 o 6 persones) i donar-los una de les següents opcions, que contenen 2 o 3 animals amb les seves respectives personalitats, un lloc on es desenvolupa la història i un valor que han de potenciar. A partir d'aquí, intentarem escriure la nostra faula, que ha de ser curta i contenir un missatge. Per fer-ho, començarem fent un esquema de la història, que ha de tenir una presentació (en què expliquem qui són els personatges), un conflicte (què els passa als animals?) i un desenllaç final en què s'inclogui el missatge. Es pot fer un concurs final en el qual s'esculli la millor història.

- Gos (treballador) i gat (mandrós) – Jardí – Moral: no s’ha de tenir enveja, sinó treballar per guanyar-te les coses
- Ovelles (despistades), llop (astut i famolenc) i gos pastor (proper, atent) – Un bosc – Moral: és millor treballar en equip i ajudar-se davant d’un perill
- Lleó (fort) i ratolí (petit) – Una selva calorosa – Moral: cal aprofitar els avantatges que té cadascú

PROFESTIVALES²³

VENTANA CINÉFILA

esto es cine europeo
**FESTIVAL
DE SEVILLA**

SEMINCI
CINE DE AUTÓN
VALLADOLID
CIENNA INTERNACIONAL DE CINE

**FESTIVAL DE HUELVA
CINE IBEROAMERICANO**

**FESTIVAL DE
MÁLAGA**

SITGES
FESTIVAL INTERNACIONAL DE
CINEMA FANTÀSTIC DE CATALUNYA